

HUYỆN BỐ TRẠCH: CHÚ TRỌNG XÂY DỰNG CHUỖI NÔNG SẢN AN TOÀN

ĐẶNG THÙY TRANG

Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư tỉnh Quảng Bình

Xây dựng các mô hình sản xuất nông nghiệp liên kết theo chuỗi đang là hướng đi mới giúp người nông dân nâng cao giá trị sản phẩm một cách bền vững. Với một địa phương như huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, nông nghiệp vẫn đang phát triển với quy mô nhỏ, manh mún, thì sự liên kết lại càng cần thiết, nhất là liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị gắn với xây dựng nhãn hiệu, thương hiệu hàng hóa. Những bước đi ban đầu cho thấy huyện Bố Trạch đang nỗ lực để xây dựng các mô hình chuỗi nông sản an toàn, hướng tới xây dựng mỗi xã mỗi sản phẩm.

Những năm gần đây, trên địa bàn huyện đã hình thành một số sản phẩm có chỗ đứng trên thị trường, mang lại hiệu ứng tích cực trong sản xuất như: nuôi lợn thịt liên kết với tập đoàn của Thái Lan, sản xuất nấm ăn và nấm dược liệu, sản xuất rau an toàn, trồng ngô lấy thân. Đây là những chuỗi giá trị liên kết từ nông dân đến doanh nghiệp thông qua việc kết nối với các hợp tác xã, tổ hợp tác. Doanh nghiệp sẽ chịu trách nhiệm cung cấp giống, hướng dẫn kỹ thuật thâm canh, phòng trừ dịch hại tổng hợp và bao tiêu đầu ra cho sản phẩm.

Tuy nhiên, thực tế mà nói, việc sản xuất, kinh doanh nông sản trên địa bàn tỉnh Quảng Bình nói chung và huyện Bố Trạch nói riêng mới chỉ dừng lại ở từng công đoạn riêng lẻ, hầu hết đi từ khâu sản xuất sau đó trực tiếp ra thị trường tiêu thụ, chưa hình thành được mối liên kết giữa sản xuất và tiêu thụ sản phẩm một cách bài bản, có tính bền vững lâu dài. Tình trạng người sản xuất phá vỡ liên kết khi giá sản

Sản xuất rau an toàn theo chuỗi liên kết của trang trại rau sạch An Nông xã Hoàn Trạch, huyện Bố Trạch

Ảnh: T.T

phẩm tăng đột biến, tự ý bán cho các thương lái khác khi giá bán cao hơn vẫn còn khá phổ biến.

Câu chuyện về bao tiêu sản phẩm đối với cây ớt trước đây chính là bài học về mối liên hệ giữa doanh nghiệp và nhà nông trước biến động của giá cả thị trường. Đặc biệt, việc chưa dự đoán được đầu ra nông sản, thiếu thông tin thị trường dẫn đến hậu quả tình trạng “Được mùa mất giá, ít thì thiếu, nhiều thì thừa”. Ví dụ điển hình là tình trạng giá dưa hấu rớt giá thảm hại trong vụ mùa vừa qua. Chính vì vậy, việc phát triển sản xuất liên kết theo chuỗi giá trị gắn sản xuất với tiêu thụ sản phẩm là hướng mở để nâng cao giá trị sản xuất nông nghiệp, tránh những rủi ro cho người nông dân.

Trăn trở khi những sản phẩm nông sản mà bà con nông dân làm ra không có đầu ra ổn định, vợ chồng anh Phạm Dương và chị Lê Thị Thu Thủy ở xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch đã hiện thực hóa ý tưởng sản xuất dầu lạc từ nguyên liệu sẵn có. Chị Thủy chia sẻ: Bố Trạch là huyện có diện tích trồng lạc lớn của toàn tỉnh, với nguồn đầu vào lớn, thu mua lạc để

chiết xuất thành dầu ăn không những giúp bà con ổn định đầu ra mà còn nâng cao hơn sản phẩm lạc của địa phương đến tay người tiêu dùng. Hình thành chuỗi liên kết từ sản phẩm đến tiêu thụ như vậy, cơ sở sản xuất dầu lạc Nguồn Sơn bước đầu giúp bà con trong vùng có thu nhập ổn định mà còn hình thành nên một sản phẩm đặc trưng của địa phương.

Theo ông Nguyễn Ngọc Tuấn - Phó Chủ tịch UBND huyện Bồ Trách: Huyện vẫn đang gặp khó khăn trong khâu bao tiêu sản phẩm cho người nông dân. Vừa rồi, huyện Bồ Trách đã tham gia với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tham quan, học hỏi các mô hình liên kết trong nông nghiệp để có kinh nghiệm trong quá trình triển khai. Đến nay, huyện đang đàm phán với các doanh nghiệp và chủ đầu tư để tiến tới ký kết hợp đồng bao tiêu hàng hóa nông sản, hướng tới xây dựng mỗi làng mỗi sản phẩm theo chương trình mục tiêu xây dựng nông thôn mới.

Hiện nay, huyện Bồ Trách đã có 14 dự án đã được UBND tỉnh hỗ trợ phát triển sản xuất liên kết theo chuỗi giá trị, gắn với tiêu thụ sản phẩm và đưa vào triển khai mô hình nông nghiệp công nghệ cao như trồng cây dược liệu bằng biện pháp canh tác hữu cơ, áp dụng công nghệ tưới tiết kiệm của Israel tại Thị trấn Nông trường Việt Trung.

Những chuỗi sản phẩm mà huyện Bồ Trách đang xây dựng chủ yếu là thực phẩm sạch và nông sản an toàn, cụ thể là chế biến nông sản theo dây chuyền công nghiệp, hoàn toàn không hóa chất, không chất bảo quản. Liên kết với người sản xuất theo hình thức tạo vùng nguyên liệu, hỗ trợ người sản xuất về tập huấn chuyển giao kỹ thuật, cử cán bộ tư vấn, giám sát kỹ thuật, hỗ trợ tài chính cho nông dân sản xuất. Theo quy hoạch, huyện Bồ Trách ưu tiên phát triển các làng nghề, các sản phẩm ở những địa phương dọc tuyến Quốc lộ 1 và đường Hồ

Trồng cây dược liệu đang là hướng đi mới trong phát triển nông nghiệp của huyện Bồ Trách

Ảnh: T.T

Chí Minh như dầu lạc Phong Nha, Nguồn Sơn, nước mắm Nhân Trạch, ổi Hưng Trạch, tiêu Phú Quý... Đây là những sản phẩm có thị trường tiêu thụ rộng mở, gắn kết được các hoạt động sản xuất nông nghiệp với chế biến nông sản, đáp ứng nhu cầu của thị trường, đặc biệt là làm phong phú thêm các sản phẩm du lịch.

Ông Phan Thanh Luận, Phó Chủ tịch UBND xã Sơn Trạch cho biết: Với việc khách du lịch đến Phong Nha ngày càng tăng, vì vậy mà nhu cầu về thực phẩm sạch phục vụ du khách cũng tăng theo. Vì thế, xã Sơn Trạch cũng xác định cá trắm sông Sơn là sản phẩm đặc trưng của địa phương, từ đó có chính sách hỗ trợ, khuyến khích người dân đầu tư, mở rộng mô hình này. Từ đó không chỉ phục vụ du lịch và còn tăng thu nhập cho người dân.

Mặc dù hầu hết người nông dân và các cơ sở sản xuất nông sản hiện nay đều rất mong muốn được tham gia thực hiện. Tuy nhiên, để có thể xây dựng được mô hình chuỗi liên kết, chính người nông dân cần phải thay đổi tư duy, nhận thức về cách thức sản xuất, đồng thời cần có sự quan tâm đúng mức của các cấp, các ngành, nhất là xây dựng cơ chế, chính sách cụ thể nhằm thu hút doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực chế biến nông sản ■